

Energiasuuntain tuo ryhtiä pk-yrityksen energiatehokkuustyöhön

5.3.2026

Energiatehokkuus mielletään helposti tekniseksi asiaksi: laitteiksi, investoinneiksi ja kilowattitunneiksi. Yrityksen näkökulmasta kyse on kuitenkin paljon laajemmasta kokonaisuudesta – johtamisesta, priorisoinnista ja pitkän aikavälin kilpailukyvystä. SEAMKin eRemppa – Energiatehokkuustoimia Etelä-Pohjanmaalla -hankkeessa on kehitetty pk-yrityksille suunnattu työkaluja energiatehokkuustyöhön. Hanke on Euroopan unionin osarahoittama.

Tässä artikkelisarjassa esitellään eRemppa-hankkeessa kehitettyjä työkaluja niihin liittyvää työtä. Kaikki työkalut on kehitetty yhteistyössä yritysten kanssa. Artikkelisarjan ensimmäisessä osassa esitellään eRemppa Energiasuuntain. Se on matalan kynnyksen työkalu pk-yrityksille, joilla ei vielä ole energiatehokkuuden johtamisen mallia tai järjestelmää. Artikkelia kirjoitettaessa työkalupakin kehittäminen on vielä kesken, mutta Energiasuuntain on jo testattavissa työkalupakin verkkosivulla: eRemppa – Energiatehokkuuden työkalupakki pk-yrityksille. Valmistuttuaan työkalupakki tulee osaksi SEAMKin ylläpitämän Riihi-sivuston työkaluvalikkoa.

Energiasuuntain avuksi energiatehokkuuden johtamiseen

Energiatehokkuus on jatkuva prosessi ja parhaimmillaan osa yrityksen strategista kyvykkyyttä. Energiasuuntaimen tavoitteena on tukea jatkuvaa parantamista ja auttaa yritystä saavuttamaan energiansäästöjä ja kustannushyötyjä. Työkalu auttaa johtamaan yrityksen energiatehokkuutta ilman raskaita järjestelmiä. Energiasuuntimen avulla yritys voi:

- arvioida energiatehokkuuden nykytilaa eri osa-alueilla
- tarkastella tiloja, prosesseja ja laitteita systemaattisesti
- käynnistää keskustelua johdon ja henkilöstön välillä
- kirjata toimenpiteet, vastuut ja mittarit
- seurata edistymistä ja päivittää suunnitelmaa säännöllisesti.

Energiasuuntain auttaa yritystä hahmottamaan energiatehokkuustoimien nykytilaa ja suuntaamaan kehittämistä olennaisimpiin ja vaikuttavimpiin toimenpiteisiin. Työkalu on Excel-pohjainen. Sitä voidaan käyttää sellaisenaan esimerkiksi kevyen energiatehokkuussuunnitelman pohjana tai yritys voi räätälöidä siitä omiin tarpeisiin soveltuvan version. Työkalu voi olla pienimmillään yrittäjän pohdinnan väline tai se voi tukea keskustelua ja päätöksentekoa esimerkiksi johtoryhmässä tai muussa yrityksen vastuuryhmässä. Sen avulla yritys voi priorisoida toimenpiteitä ja kytkeä energiatehokkuustyö osaksi laajempaa vastuullisuus- ja kehittämistyötä. Se voi toimia sekä yhteisenä keskustelun välineenä että dokumentoituna tiekarttana kohti parempaa energiatehokkuutta. Toimintatapa- ja kulttuurimuutokset ovat osa johtamishaastetta, joka energiatehokkuustyöhön liittyy.

Energiasuuntaimen tukityökaluksi eRemppa-hankkeessa on tuotettu muun muassa kaksi työskentelypohjaa, joilla yritys voi arvioida energiatehokkuuttaan ja energiahukkaa henkilöstöä osallistamalla. Ideana on, että yrityksen tilat kuljetaan läpi ja tehdään havaintoja energiatehokkuuden parantamisen näkökulmasta. Tätä niin kutsuttua tyhjäkäyntikävelymenetelmää kuvataan artikkelisarjan seuraavassa osassa tarkemmin. Tyhjäkäyntikävely on helppo ja halpa toteuttaa ja se mahdollistaa henkilöstön osallistumisen, mikä on tärkeä osa johtamista. Pienet havainnot voivat johtaa nopeasti toteutettaviin säästöihin ja luoda pohjaa jatkuvalle energiatehokkuustyölle.

Lue tyhjäkäyntikävelyistä lisää artikkelista: Tyhjäkäyntikävelyllä tunnistetaan yrityksen energiahukka yhdessä henkilöstön kanssa

eRemppa-työkalupakki osana yrityksen tulevaisuuskestävä johtamisen keinovalikoimaa

Energiatehokkuus on osa laajempaa globaalia kestävyyshaastetta. Kestävyys ei synny irrallisista teoista, vaan siitä, että vastuullisuus integroidaan osaksi yrityksen arkea ja päätöksentekoa (Boeske & Murray 2022). Sama pätee energiatehokkuuteen. Kun sille asetetaan tavoitteet, määritellään vastuut ja seurataan tuloksia, siitä tulee johdettava osa liiketoimintaa. eRemppa työkalupakin sisällön kokoamisessa on sovellettu University of Marylandin esittämää energiatehokkuuden priorisointiajattelua. Mallissa nykytilan ymmärtäminen ja nopeat säästötoimet luovat perustan pidemmän aikavälin ratkaisuille ja investoinneille. eRemppa-työkalupakin priorisointimalli (arvioi, säästä, tehosta, ajoita, käytä) ohjaa jäsentää energiatehokkuustyötä niin, että vähentämällä ensimmäisenä tarpeetonta kulutusta ja muuttamalla toimintatapoja, luodaan perusta myöhemmille investoinneille ja energiaratkaisuille.

eRemppa-hankkeessa tuotetut työkalut ja opas tuovat pk-yritysten käyttöön samoja keskeisiä periaatteita, joita energianhallintajärjestelmät (ISO 50001, ETJ+) edellyttävät suuremmilta toimijoilta. Näitä ovat

esimerkiksi jatkuva parantaminen ja tiedolla johtaminen. Energiatehokkuussopimukset ovat yksi kansallisen tason keino tarjota yrityksille vapaaehtoinen rakenteistettu malli energiatehokkuustyölle. Tämä voi kuitenkin olla pienemmälle yritykselle jo melko raskas tapa aloittaa energiatehokkuustyö, joten eRemppa-hankkeessa on lähdetty hakemaan kevyempiä työkaluja kehittämisen tueksi, joista Energiasuuntain on yksi. Se on johtamisen apuväline.

eRemppa-työkalupakki tukee samaa ajattelua kuin SEAMKin tuottama Kartturi, Tulevaisuuskestävän johtamisen kehittämistyökalu pk-yrityksille, jossa kilpailukykyä, vastuullisuutta ja pitkän aikavälin toimintakykyä tarkastellaan yhdessä. eRemppa työkalupakki on jatkossa kiinteä osa Kartturia energiatehokkuusteeman alla.

Tämä artikkeli on kirjoitettu osana Seinäjoen ammattikorkeakoulun toteuttamaa eRemppa – Energiatehokkuustoimia Etelä-Pohjanmaalla -hanketta, joka on Euroopan unionin osarahoittama. Artikkeli on ensimmäinen osa Yrityksen eRemppa -artikkelisarjaa.

Heli Hietala
SEAMK

Kirjoittaja työskentelee projektipäällikköinä ja asiantuntijana kiertotaloutta ja kestävää liiketoimintaa edistävissä hankkeissa.

Lähteet

Boeske, J. & Murray, P.A. 2022. *The intellectual domains of sustainability leadership in SMEs.* Sustainability, 14(4), 1978. https://doi.org/10.3390/su14041978

University of Maryland. *Energy efficiency prioritization framework*. Haettu 22.1.2026, https://extension.umd.edu/resource/energy-101-energy-priorities/.